

Justitsministeriet

Kontor: Lovafdelingen
Sagsnr.: 2005-792-0161
Dok.: LOJ40336

Besvarelse af spørgsmål nr. 128 af 13. december 2005 fra Folketingets Retsudvalg.

Spørgsmål:

”Ministerens kommentar udbedes til artiklen i Fyens Stiftstidende 13/12-05: "Arresthus-krav til Folketinget", herunder i relation til det forhold, at der ikke var plads til den tydeligt selvmordstruede mand i det psykiatriske system.”

Svar:

1. Den konkrete sag, som er omtalt i artiklen

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at institutionerne har pligt til skriftligt at indberette alle selvmord og selvmordsforsøg til direktoratet. Indberetningerne gennemgås bl.a. for at vurdere, om der er begået fejl eller forsømmelser, eller om sagen f.eks. giver anledning til ændrede procedurer eller retningslinier. I forhold til den sag, som er omtalt i artiklen, er denne gennemgang endnu ikke afsluttet, men direktoratet har oplyst, at det ikke er korrekt som anført i artiklen, at den pågældende inden selvmordsforsøget havde været søgt overført til psykiatrisk afdeling og blev afvist.

Direktoratet har endvidere oplyst, at Folketingets Ombudsmand orienteres om alle dødsfald, herunder selvmord, og selvmordsforsøg i Kriminalforsorgens institutioner. I overensstemmelse hermed er ombudsmanden også orienteret om den første indberetning i denne sag, ligesom ombudsmanden efterfølgende vil modtage hele sagen, herunder lægelige udtalelser m.v. til orientering. Ombudsmanden kan beslutte at tage sagen op til nærmere undersøgelse, hvis han finder grundlag for det.

2. Ventetider til det psykiatriske system mv.

Det fremgår af de europæiske fængselsregler, at personer, som konstateres at være sindssyge, ikke bør anbringes i fængsler, og at der skal træffes foranstaltning til hurtigst muligt at flytte dem til passende psykiatriske institutioner.

Som det fremgår af besvarelsen af 14. december 2005 af spørgsmål nr. 33 fra Folketingets Retsudvalg, er Kriminalforsorgen til stadighed opmærksom på, om der generelt er ventetider

eller problemer i øvrigt, som giver anledning til initiativer over for sundhedsmyndighederne. Endvidere fremgår det af besvarelsen, at et udvalg under Sundhedsstyrelsen vedrørende retspsykiatri med deltagelse af repræsentanter fra bl.a. Direktoratet for Kriminalforsorgen, Sundhedsministeriet og Socialministeriet i 1995 afgav en redegørelse, hvori udvalget indstillede, at ventetiden for alle retspsykiatriske patienter ikke måtte være mere end syv dage.

I september/oktober 2005 foretog Kriminalforsorgen en høring af fængsler og arresthuse for at få et mere aktuelt billede af, hvor mange indsatte der ventede på at blive overført til det psykiatriske behandlingssystem. Som det fremgår af besvarelsen af 16. december 2005 af spørgsmål nr. 96 fra Folketingets Retsudvalg, viste høringssvarene, at af fængslerne, herunder Københavns Fængsler, var der alene i to fængsler i hovedstadsområdet på daværende tidspunkt indsatte, som afventede overførsel til det psykiatriske system. To personer havde på daværende tidspunkt ventet i henholdsvis 4 og 5½ måned, men typisk var der tale om ventetid på højst en måned. I arresthusene var der ingen psykotiske eller andre psykisk syge, der ventede på at blive overført til det psykiatriske system. Når der tidligere har været ventetider her, har der normalt højst været tale om en måned.

Hovedstadens Sygehusfællesskab oplyste på et møde i oktober 2005, at kapaciteten på Skt. Hans Hospital udvides med 30 retspsykiatriske sengepladser, hvoraf de 20 forventedes at være disponible pr. 1. januar 2006 og de sidste 10 ultimo 2006. Hovedstadens Sygehusfællesskab har efterfølgende bekræftet, at de 20 pladser er disponible i løbet af januar 2006. På mødet i oktober 2005 oplyste Hovedstadens Sygehusfællesskab desuden, at de eksisterende retningslinier for visitation af retspsykiatriske patienter for tiden revideres med særlig fokus på problemet med ventere i fængsler og arresthuse.

Direktoratet har aftalt med Hovedstadens Sygehusfællesskab, at der skal holdes et møde i marts 2006 med henblik på løbende at følge og drøfte udviklingen på området.

Som det tillige fremgår af besvarelsen af 16. december 2005 af spørgsmål nr. 96 fra Folketingets Retsudvalg, har direktoratet endvidere haft kontakt med Amtsrådsforeningen med henblik på at drøfte ventetidsproblemet aktuelle omfang. Amtsrådsforeningen har ultimo november 2005 opgjort en undersøgelse af ventetiden til de psykiatriske afdelinger og konkluderer, at der ikke uden for Hovedstadens Sygehusfællesskab er ventetid for overførsel fra fængslerne. Enkelte amter har oplyst, at der kan gå nogle dage. Det er aftalt med Amtsrådsforeningen, at Kriminalforsorgen og foreningen tager kontakt til hinanden, hvis en stigning i ventetiden eller konkrete sager giver anledning til det.

Folketinget rettede den 30. marts 2004 en forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren, justitsministeren og socialministeren om regeringens politik for at imødegå udviklingen af antallet

af psykisk syge kriminelle. Forespørgslen mundede ud i en vedtagelse (V 72), hvori regeringen opfordres til at intensivere den forebyggende indsats i forhold til psykisk syge, der begår kriminalitet.

På baggrund af denne vedtagelse er en arbejdsgruppe under Indenrigs- og Sundhedsministeriet med deltagelse fra alle tre ministerier i færd med at afslutte arbejdet på en rapport til Folketinget, som skal afdække problemstillingen om psykisk syge og kriminalitet nærmere. Rapporten vil endvidere indeholde en række anbefalinger til konkrete tiltag på området. Rapporten ventes færdig ultimo januar 2006.

3. Forebyggende tiltag for at bekæmpe selvmord og selvmordsforsøg mv.

Der har gennem mange år været stor fokus på forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg m.v. i Kriminalforsorgens institutioner. Der har været igangsat en række tiltag for at forebygge selvmord og selvmordsforsøg.

Som det fremgår af besvarelsen af 16. december 2005 af spørgsmål nr. 97 fra Folketingets Retsudvalg, er mange af disse tiltag – ligesom tiltagene i øvrigt over for psykisk syge indsatte – en integreret del af både fængselsfunktionærernes og sundhedspersonalets arbejde og fængselsfunktionærernes grunduddannelse. F.eks. skal personalet være særligt opmærksomme over for psykisk syge og indsatte, som vurderes at være selvmordstruede, og hvis personalet er eller kommer i besiddelse af oplysninger om adfærd, der kan indikere, at en indsat er selvmordstruet, skal personalet udvise særlig agtpågivenhed.

Af mere konkrete tiltag, der er iværksat på området, kan bl.a. nævnes etablering af en indberetningsordning, hvor institutionerne på skemaer indberetter oplysninger om selvmord, selvmordsforsøg og dødsfald, efteruddannelse af arresthuspersonale om selvmordsforebyggelse, ligesom der med ekstern konsulentbistand er udarbejdet en folder, som på en mere let tilgængelig måde indeholder oplysninger om risikofaktorer og risikoadfærd, til personalet. Folderen er i øjeblikket ved at blive revideret. Endvidere kan nævnes bedre og tydeligere registrering i Kriminalforsorgens elektroniske Klientssystem af, hvorvidt den indsatte vurderes som selvmordstruet eller tidligere har forsøgt at begå selvmord, samt retningslinier for videregivelse af lægejournal i forbindelse med overførsel mellem institutioner, så modtagerinstitutionen så tidligt som muligt kan træffe forholdsregler.

Som det ligeledes blev oplyst i besvarelsen af 16. december 2005 af spørgsmål nr. 97 fra Folketingets Retsudvalg, er der med en bevilling på 240.000 kr. fra Socialministeriet iværksat et større projekt på Kriminalforsorgens Uddannelsescenter. Projektet, der vedrører uddannelse af sundhedspersonale i arresthussektoren, har til formål at forbedre forebyggelsen af selvmord og selvmordsforsøg blandt de indsatte.

4. Svage (forfulgte/truede) indsatte

Såfremt Kriminalforsorgen, inden der træffes beslutning om, hvor den indsatte skal udstå straffen, er bekendt med oplysninger, der indikerer, at den indsatte f.eks. på grund af omtale af kriminaliteten i medierne risikerer at blive forfulgt af medindsatte, forsøges den indsatte placeret, hvor der er bedst mulighed for at beskytte den pågældende. Der kan også under afsoningsforløbet ske overførsel af den indsatte til en anden institution, hvis hensyn til beskyttelse af den indsatte taler derfor.